

वराहपोखरी गाउँपालिका, खोटाङको गाउँसभाको
१५ औँ अधिवेशनमा
गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री भुवलराज राई ज्यूद्वारा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को
वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम

वराहपोखरी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बाघखोरभन्ज्याङ, खोटाङ
कोशी प्रदेश, नेपाल

वि.सं. २०८१ साल आसार १० गते सोमबार

बराहपोखरी गाउँपालिका

आर्थिक बर्ष २०८१-०८२ को बजेट तथा कार्यक्रम

"कृषि, पर्यटन, प्राकृतिक सम्पदा र पूर्वाधार: सभ्य समृद्ध बराहपोखरी गाउँपालिकाको मूल आधार"

गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू,

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,

गाउँसभाका सदस्यज्युहरु

१. नेपाल सरकारको "समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली" राष्ट्रिय लक्ष्य र कोशी प्रदेश सरकारको "स्वच्छ, सुखी र समुन्नत प्रदेश" को अभिष्ट पूरा गर्ने ध्ययका साथै यस बराहपोखरी गाउँपालिकाको "कृषि, पर्यटन, प्राकृतिक सम्पदा र पूर्वाधार: सभ्य, समृद्ध बराहपोखरी गाउँपालिकाको मूल आधार" दूरदृष्टि सहितको हाम्रो गन्तव्य मूख्य लक्ष्य रहेको छ । यिनै लक्ष्यलाई आत्मसाथ गर्दै आगामी आ.व. २०८१।०८२ को बजेट तर्जमा गरिएको छ । बजेट तर्जुमा गर्दा मैले नेपालको संविधान, स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४, राष्ट्रिय योजना आयोगले निर्माण गरेको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन तथा बराहपोखरी गाउँपालिकाको मध्यकालिन खर्च संरचना (२०८१।०८२ देखि २०८३।०८४), दिगो विकासका लक्ष्यका आधारहरु, विषयगत शाखाबाट आएका सुझावलाई मार्गदर्शनको रूपमा लिएको छु ।

गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू

गाउँसभाका सदस्यज्युहरु

२. यस वराहपोखरी गाउँपालिकाको चालु आ.व. २०८०।०८१ मा हालसम्म भएको आम्दानी र खर्चको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।
३. यस गाउँपालिकाको चालु आ.व. २०८०।०८१ मा कूल ३३ करोड ४ लाख २८ हजार ७ सय ८९ रुपैया ८४ पैसा आम्दानी गरेकोमा हालसम्म चालूतर्फ रु १९ करोड ७ लाख ५३ हजार ८ रुपैया ८५ पैसा र पूँजीगततर्फ रु ९ करोड ५४ लाख ९६ हजार १ सय ४ रुपैया २४ पैसा खर्च भएको देखिन्छ ।
४. नेपाल सरकारबाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँड रकम रु. ५ करोड ४७ लाख ६८ हजार ४ सय ४३ रुपैया ७० पैसा र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँड रकम रु २५ लाख ८ हजार ३ सय ८८ रुपैया २६ पैसा प्राप्त भएको देखिन्छ ।
५. नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको राजश्व बाँडफाँडको कुल अनुमानित रकम रु. ७ करोड ४३ लाख ७४ हजार १ सय रुपैयाबाट हालसम्म रु. १ करोड ६८ लाख ६१ हजार ९ सय ६१ रुपैया ७६ पैसा घटि प्राप्त भएको देखिन्छ ।
६. संघीय सरकार समानिकरण अनुमानित रकम रु ७ करोड ५७ लाखबाट हालसम्म रु १ करोड ९५ लाख ९८ हजार ७ सय ३० रुपैया घटी आएको देखिन्छ ।
७. प्रदेश सरकार समानिकरण अनुमानित रकम रु ४४ लाख ६५ हजारबाट हालसम्म सत प्रतिशत प्राप्त भएको देखिन्छ ।
८. हालसम्म यस वराहपोखरी गाउँपालिकाको आन्तरिक राजश्वबाट रु १४ लाख ७६ हजार ७ सय ९७ रुपैया संकलन भएको छ ।

गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यु

गाउँसभाका सदस्यज्युहरु

९. अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्दछु । बजेटका उद्देश्यहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।

क) वराहपोखरी गाउँपालिकाको आर्थिक विकासका नविनतम सम्भावना र अवसरका क्षेत्रहरुको पहिचान र प्रबर्धन गर्दै सगम्न आर्थिक विकास र समृद्धि हासिल गर्ने

ख) सर्वसुलभ तथा गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने,

ग) राज्यको लोककल्याणकारी भूमिकालाई सुदृढ बनाउदै सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण प्रदान गर्ने ,

घ) सर्वसुलभ तथा गुणस्तरिय शिक्षा उपलब्ध गराउने,

ङ) आर्थिक, सामाजिक, पुर्वाधारको विकास गरी गाउँपालिकाको समृद्धीको आधार तयार गर्ने ,

च) आर्थिक गतिविधि एवम् विकास निर्माणका कार्यक्रमलाई तीव्रता दिदै सार्वजनिक निजि र गैरसरकारी क्षेत्रमा उपलब्ध स्रोत र साधनलाई उत्पादनशील क्षेत्रमा परिचालन गरी गरिबी निवारण गर्ने ।

१०. प्रस्तुत बजेटका उद्देश्यहरु हाँसिल गर्ने देहायबमोजिमका प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु ।

क) कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा अभिवृद्धि गर्ने कृषि क्षेत्रमा युवाहरुको परिचालन गरिने छ ।

- ख) निर्माणाधिन तथा अधुरा योजनाहरुको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- ग) लघुउद्यम प्रबर्धन तथा विकासका माध्यमबाट नयाँ रोजगार सिर्जना गरिनेछ ।
- घ) संघ तथा प्रदेश सरकारसँग रणनितिक साझेदारी गरिने छ ।
- ड) सहयोग समन्वय र सहकार्य मार्फत सन्तुलित विकास गरिने छ ।
- च) सुशासन र सेवा प्रवाहमा सुधार गर्ने सबै संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।

गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू

गाउँसभाका सदस्यज्युहरु

११. अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को यस वराहपोखरी गाउँपालिकाको बजेटमा रहेका मुख्य-मुख्य क्षेत्रगत कार्यक्रम र बजेट प्रस्तुत गर्दछु ।

कृषि तथा पशुपन्छी

- क) वास्तविक कृषक पहिचान गर्न कृषक दर्ता कार्यक्रम संचालनलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ख) प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकरण परियोजना अन्तर्गत सुन्तला पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- ग) सुन्तला जातका फलफुल विस्तार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- घ) ५०% अनुदानमा कृषकहरुलाई कृषि औजार तथा सामग्री वितरण गरिनेछ ।

- ड) कृषकको क्षमता अभिवृद्धिको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- च) कृषिमा दिदै आएको अनुदानलाई क्रमशः घटाउँदै कृषकलाई आत्मनिर्भरका लागि विशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- छ) पशुपन्छी नश्ल सुधारका लागि कृतिम गर्भधारण प्रणाली प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
- ज) कृषक र गाउँपालिकाको लागत साझेदारीमा आवश्यक कार्यक्रम संचालनको लागि रकम विनियोजन गरेको छु ।
- झ) कृषि तथा पशुपन्छीको लागि रु ६१ लाख रुपैया बजेट विनियोजन गरेको छु ।

सिँचाई

- क) गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संघिय सरकार, प्रदेश सरकार, SDC फन्ड र गाउँपालिकाको साझेदारीमा साना सिँचाई योजना संचालन गरिने छ । उक्त योजना संचालनका लागि गाउँपालिकाको तर्फबाट साझेदारी रकम रु ३० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु ।
- ख) कृषि उत्पादनलाई वृद्धि गर्नका लागि आवश्यक सिँचाई कुलोहरु निर्माण तथा मर्मत गरिनेछ ।
- ग) सिँचाई संरचना निर्माणको लागि रु १ करोड ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

स्वास्थ्य सेवा

- क) नागरिकको मौलिक हकको रूपमा रहेको स्वास्थ्य सेवालार्ई सहज सुलभ र गुणस्तरीय बनाउन एवम् आपतकालिन अवस्थामा समेत स्वास्थ्य सेवाको मागलाई धान्न सक्ने गरी स्थानिय स्वास्थ्य चौकी संचालनको लागि आवश्यक औजार उपकरणको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- ख) गाउँपालिका क्षेत्रबाट उपचारको क्रममा पालिका बाहिर उपचारको लागि जान परेमा न्युनतम मुल्यमा एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराईएकोमा सो सेवालार्ई थप विस्तार गरि निरन्तरता दिईनेछ ।
- ग) गाउँपालिकाबासी नागरिकहरूलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न रोगहरूको परिक्षणलाई सहज बनाउन ल्याब सेवालार्ई थप व्यवस्थित बनाईनेछ ।
- घ) घरैमा सुत्केरी हुने महिलाहरूलाई गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन भएका वर्थिङ सेन्टरहरूसम्म ल्याई सुरक्षित तवरले सुत्केरी गराउनका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ङ) गाउँपालिका भित्रका वर्थिङ सेन्टरहरूमा गर्भवती महिला डेलिभरी हुन नसकी बाहिर रेफर गर्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भएमा गर्भवती महिलाहरूलाई गाउँपालिकाको नाकासम्म एम्बुलेन्स सेवा निःशुल्क उपलब्ध गराईनेछ ।
- च) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूको सुदृढीकरण गरिनेछ ।

छ) नागरिकको स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गर्न रु ३ करोड ७० लाख विनियोजन गरेको छु ।

गुणस्तरिय शिक्षा

क) दरबन्दी नभएका विद्यालय तथा कम दरबन्दी भएका विद्यालयहरूमा शिक्षण सिकाई अनुदान मार्फत अंग्रेजी गणित र विज्ञान विषयका शिक्षक व्यवस्थापन कार्यलाई निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाएको छु ।

ख) सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा कार्यरत बालविकास सहजकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारीहरूको मनोबल उच्च राख्न संघिय सरकारको सहकार्यमा आवश्यक प्रोत्साहन कार्यलाई निरन्तरता दिएको छु ।

ग) समग्रमा गुणस्तरिय शिक्षाको लागि रु १२ करोड ६७ लाख विनियोजन गरेको छु ।

महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक तथा सामाजिक समावेशीकरण

क) हिसापिडित तथा असाहाय महिला बालबालिका अपाङ्ग भएका व्यक्ति तथा जेष्ठ नागरिकको उद्धार संरक्षण एवम् पुनः स्थापनाको लागि आवश्यक बजेटको व्यावस्था मिलाएको छु ।

ख) समाजमा हुने सबै किसिममा लैङ्गिक हिंसा निवारणका लागि लैगिड हिंसा निवारण कोषको स्थापना गरिनेछ ।

ग) यसका लागि रु ३१ लाख विनियोजन गरेको छु ।

श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा

- क) पालिकाबासी जनतालाई पालिकाभिन्नै रोजगारी सृजना गर्न प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम संचालन गरीने छ साथै प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रमलाई व्यवस्थित बनाउन आवश्यक स्रोत साधनको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- ख) गरिवि निवारणका लागि लघुउद्यम विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ग) गाउँपालिका भित्र संचालन हुने विभिन्न योजनाहरूमा श्रमिकको पुर्ति गर्नको लागि श्रम बैंकको स्थापना गरिनेछ ।
- घ) नेपाल सरकारको नीति अनुरूप सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई बैडकिड प्रणाली मार्फत बितरण गरिएको कार्यलाई वडासम्मै विस्तार गरिनेछ ।
- ङ) श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा को लागि रु ७३ लाख विनियोजन गरेको छु ।

युवा तथा खेलकुद

- क) गाउँपालिका भित्र खेलकुदको विकास गर्नको विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिताको आयोजना गरिनेछ ।
- ख) राष्ट्रपति रनिडशिल्ड प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ग) गाउँपालिकास्तरीय खेलकुद मैदान निर्माण तथा थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
- घ) युवा तथा खेलकुदको लागि रु ५२ लाख ५० हजार रुपैया विनियोजन गरेको छु ।

सडक तथा पुर्वाधार विकास

- क) गाउँपालिकाको गौरवको आयोजनाको रूपमा रहेको धाप्लाङ-धर्तुङ-सिन्ताङ-वराहपोखरी सडक योजनाको लागि प्रदेश तथा संघीय सरकारको साझेदारीमा लगानीका लागि रु १ करोड विनियोजन गरेको छु ।
- ख) सडक तथा पूर्वाधार विकासको लागि जम्मा रु ४ करोड ७० लाख विनियोजन गरेको छु ।

भवन, आवास

- क) गाउँपालिकाको गौरवको योजनाको रूपमा रहेको गाउँपालिकाको प्रशासकिय भवन संघीय सरकारसँगको साझेदारीमा निर्माण सम्पन्न हुने अन्तिम चरणमा छ । जसका लागि रु १ करोड ३ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- ख) वडा नं ४, फाक्टाङको वडा कार्यालय भवनको लागि रु. ५३ लाख विनियोजित गरेको छु ।
- ग) बराहपोखरी तालको चारैतिर निर्माणाधीन रहेको पैदलमार्ग निर्माणको कार्य गर्नका लागि रु ४० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- घ) भवन तथा आवासको लागि रु २ करोड २० लाख विनियोजन गरेको छु ।

वन तथा वातावरण

- क) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेको वनलाई दिगो वन व्यवस्थापनको माध्यमबाट रोजगारी सृजना गरिनेछ ।

- ख) सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमकाबाट स्थानिय आपुर्ति र रोजगारीमा टेवा पुग्ने क्रियाकलाप संघिय सरकार प्रदेश सरकार तथा विभिन्न संघ सस्थाको साझेदारीमा संचालन गरिनेछ ।
- ग) जलवायु परिवर्तनलाई न्यूनिकरण गर्नका लागि गाउँपालिका क्षेत्रभित्र वृक्षरोपण कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- घ) वन वातावरणसँग सम्बन्धित कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि रु ४ लाख विनियोजन गरेको छु ।

गरिबी निवारण

- क) गरिबी निवारणका लागि गाउँपालिकाबाट संचालन हुने हरेक कार्यक्रम/ योजनाहरुमा श्रमको उपयोगलाई जोड दिईनेछ ।
- ख) गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई थप व्यवस्थित बनाईनेछ ।
- ग) प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण अन्तर्गत संचालन हुने पकेट विकास कार्यक्रमलाई गरिबी निवारणसँग जोडिनेछ ।
- घ) कृषि तथा पशुसँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरुलाई प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रुपमा गरिवि निवारणसँग आबद्धता गरिनेछ ।
- ड) प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम तथा युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल योजनालाई गरिवि निवारण कार्यक्रमसँग आबद्धता गरिनेछ ।
- च) गरिबी निवारणका लागि रु ४८ लाख विनियोजन गरेको छु ।

सुशासन व्यवस्था

- क) कानून कार्यान्वयन मार्फत गाउँपालिकाको काम कारबाहिमा सुशासन कायम गर्ने कार्यलाई विषेश कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

- ख) गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिको क्षमता विकास र कार्यसम्पादनमा सुधार ल्याउन प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठान तथा स्थानिय विकास प्रतिष्ठानसँग साझेदारी गरिनेछ ।
- ग) गाउँपालिकाले संकलन गर्ने राजश्व व्यवस्थित बनाउन RMIS, ठेक्का प्रणालीलाई E-Bidding प्रणाली, जिन्सी व्यवस्थापन प्रणाली, कर्मचारीको तथ्याङ्क व्यवस्थित बनाउन PIS प्रविधि, योजना तथ्याङ्क व्यवस्थापनका लागि Planning MIS तथा कृषि सूचना प्रणालीबाट अभिलेख राखिनेछ ।

गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू

गाउँसभाका सदस्यज्युहरु

१२. अब म माथिका नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि बजेट विनियोजन र स्रोत व्यवस्थापनको अनुमान प्रस्तुत गर्दछु ।
- क) आगामी आर्थिक वर्षका निति तथा कार्यक्रमहरु कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्न रु ३९ करोड १२ लाख ४५ हजार विनियोजन गरेको छु ।
- ख) आगामी आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको स्रोत खर्च व्यहोर्ने स्रोतमध्ये राजश्व बाडफाँड संघीय सरकार तर्फ रु ७ करोड ८६ लाख र प्रदेश सरकार तर्फ ३१ लाख ९३ हजार गरी कुल ८ करोड १७ लाख ९३ हजार, समानिकरण अनुदानमध्येबाट संघीय सरकार तर्फ रु ७ करोड ७० लाख र प्रदेश सरकार तर्फ रु ४४ लाख ५४ हजार गरी कुल ८ करोड १४ लाख ५४ हजार, समपुरक अनुदान संघीय

सरकारबाट रु १ करोड ५० लाख र प्रदेश सरकारबाट रु ९४ लाख गरि जम्मा रु २ करोड ४४ लाख, संघीय सरकारबाट सशर्त अनुदान तर्फ रु १६ करोड ७९ लाख ७७ हजार र प्रदेश सरकार सशर्त अनुदान तर्फ रु ९४ लाख ७३ हजार र आन्तरिक राजश्वबाट रु २५ लाख, स्थानीय राजश्व बाँडफाँड रु १ लाख तथा बैक मौज्जातबाट रु २ करोड २५ लाख ४८ हजार खर्च व्यहोरिनेछ ।

ग) बजेट कार्यान्वयलाई जिम्मेवार र जवाफदेही बनाउन आगामी आर्थिक वर्षबाट अनिवार्य रूपमा गाउँपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतबिचमा तथा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र शाखा प्रमुख एवम् सबै वडा सचिवबिचमा कार्यसम्पादन सम्झौता गरिनेछ । कर्मचारीको कार्य सम्पादनको मुल्याङ्कन कार्यसम्झौताको आधारमा गरिनेछ ।

१३. अन्त्यमा,

बजेट तर्जुमा गर्दा मार्गदर्शन गर्नु हुने माननिय अध्यक्ष ज्यु, सम्पूर्ण वडाअध्यक्ष ज्युहरु, कार्यपालिकाका सबै सदस्य ज्युहरु, गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्युहरुप्रति आभार प्रकट गर्दछु । बजेट तयारीमा संलग्न सबै कर्मचारीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु । साथै बजेट कार्यान्वयमा समेत सबैको रचनात्मक सहयोग रहने अपेक्षा समेत गर्दछु । धन्यवाद ।।।

भुवलराज राई

गाउँपालिका उपाध्यक्ष

असार १०, २०८१